

Úvodné ustanovenie

Riaditeľka Materskej školy, Bradáčova 773/30, Myjava, ktorej súčasťou sú Elokované pracovisko, Hoštáky 671/12, Myjava a Elokované pracovisko, SNP 407/1, Myjava, v zmysle Smernice MŠ SR č.36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach **vydáva** smernicu k prevencii a riešeniu šikanovania detí v materskej škole a na elokovaných pracoviskách.

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

- (1) Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí (ďalej len „dieťa“), možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania detí v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa § 144 ods. 1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona a na práva dieťaťa podľa § 144 ods. 1 písm. i) a k) zákona.
- (2) Ustanovenia tejto smernice o škole sa rovnako vzťahujú aj na školské zariadenie.

Čl. 2

Charakteristika šikanovania

- (1) Šikanovaním rozumieme akékoľvek správanie dieťaťa alebo detí, ktorého zámerom je ublíženie inému dieťaťu alebo deťom, prípadne ich ohrozenie alebo zastrašovanie. Ide o ciele a opakované použitie násilia voči takému dieťaťu alebo skupine detí, ktoré sa z najrôznejších dôvodov nevedia alebo nemôžu brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví.
- (2) Podstatou šikanovania je najmä:
  - a) úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
  - b) agresia jedného dieťaťa alebo skupiny detí,
  - c) opakované útoky,
  - d) nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou,
  - e) urážlivé nadávky, posmech,
  - f) odcudzenie vecí atď.
- (3) Podoby šikanovania a jej prejavy v školskom prostredí:

Priama podoba:

  - a) fyzické útoky,
  - b) urážlivé prezývky,
  - c) nadávky,
  - d) posmech,
  - e) tvrdé príkazy agresora vykonať určitú vec proti vôle obeť,
  - f) odcudzenie vecí atď.

Nepriama podoba:

  - a) prehliadanie a ignorovanie obeť.
- (4) Prejavy šikanovania :
  - a) zhoršenie vzťahov v triednom kolektíve,
  - b) vtieravé správanie agresora,
  - c) utiahnuté správanie obeť,
  - d) obeť sa zdržiava v blízkosti učiteľa,
  - e) zhoršenie správania obeť,
  - f) zvýšená chorobnosť obeť,
  - g) obeť máva „náhodné “ zranenia.

Čl. 3

Prevenia šikanovania

(1) Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou:

a) súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca (v rámci § 200 Trestného zákona, § 201 až 201b Trestného zákona, § 212 Trestného zákona, § 215 Trestného zákona, § 245 Trestného zákona, § 260 Trestného zákona, § 360a Trestného zákona, § 368 Trestného zákona, § 369 Trestného zákona, § 370 Trestného zákona, § 373a Trestného zákona, § 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 22 Trestného zákona, § 341 Trestného zákona, § 340 Trestného zákona, § 158 Trestného zákona).

Smernica k prevencii a riešeniu šikanovania detí v školách a školských zariadeniach je súčasťou každodennej výchovy a vzdelávania, obsahového zamerania:

1. osobný a sociálny rozvoj,
2. mediálna výchova,
3. multikultúrna výchova,
4. ochrana života a zdravia,
5. výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
6. výchova k manželstvu a rodičovstvu a formou súťaží, hier.

(2) Riaditeľ školy a triedny učiteľ priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“) alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu o preventívnych činnostiach školy.

Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastráňovanie.

(3) Riaditeľ školy a triedny učiteľ vopred preveria navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností.

(4) Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania:

- a) všetkých detí materskej školy a elokovaných pracovísk a ich zákonných zástupcov,
- b) zamestnancov materskej školy a elokovaných pracovísk,
- c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
- d) zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu.

(5) Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania.

Celoškolská stratégia školy vychádza najmä z:

- a) vytvárania pozitívneho prostredia v materskej škole a na elokovaných pracoviskách,
- b) podporovania prosociálneho správania a vzťahov detí,
- c) zadefinovanie pravidiel v školskom poriadku:
  - správania sa,
  - používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch materskej školy a elokovaných pracovísk,
  - prevencia a riešenie šikanovania detí vo vnútornom predpise školy,
  - zabezpečenie v súlade s pracovným poriadkom materskej školy zvýšený dohľad pedagogických zamestnancov počas dňa, kde by mohlo k šikanovaniu dôjsť alebo by k nemu mohlo dochádzať,
  - oboznamovania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
  - informovanie o postupe pri zistení šikanovania - pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, detí, zákonných zástupcov dieťaťa, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa, zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu,

- zabezpečenie zverejnenia kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
- určenie v pracovnom poriadku materskej školy povinnosť zamestnancov materskej školy a elokovaných pracovísk oznamovať podozrenie zo šikanovania,
- zabezpečenie vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania,
- spolupráca s odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie Myjava, (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne, I) radu školy a zriaďovateľa.

Čl. 4

Metódy riešenia šikanovania

- (1) Riaditeľ školy alebo ním poverené osoby zostavujú navrhujú a zabezpečujú odborný postup pri riešení šikanovania (triedny učiteľia).
- (2) Riaditeľ školy alebo ním poverené osoby (triedny učiteľia) pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä:
  - zabezpečia bezodkladnú pomoc a ochranu,
  - zabezpečia zvýšený dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
  - preveria šikanovanie bezodkladne,
  - zabezpečia, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom,
  - zabezpečia zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
  - kontaktujú vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania (1. zákonných zástupcov, 2. osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa, 3. zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu, 4. zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je dieťa umiestnené),
  - kontaktujú miestne príslušné centrum,
  - zabezpečia použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
  - vedú písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania,
  - zabezpečia pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
  - ohlasujú príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

Čl. 5

Zodpovednosť školy

- (1) Materská škola a elokované pracoviská zodpovedajú za detí počas celého pobytu v materskej škole a na elokovaných pracoviskách v priebehu školského roka, školských akcií v súlade so školským zákonom, Dohovorom o právach dieťaťa a podľa školského poriadku školy.
- (2) Za povinnosť uvedenú v predchádzajúcom bode sú zodpovední všetci pedagogickí zamestnanci školy:
  - a) ktorí realizujú výchovno – vzdelávací proces,
  - b) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas školských akcií rôzneho druhu (školské výlety, exkurzie, kultúrne podujatia, športové podujatia a ďalšie školské akcie),
  - c) ktorí vykonávajú pedagogický dozor počas záujmových krúžkov detí.
- (3) Šikanovanie, resp. jeho náznaky, **nesmú** byť pedagogickými zamestnancami materskej školy a elokovaných pracovísk **v žiadnej miere akceptované**. Pedagogickí zamestnanci musia šikanovanie medzi deťmi **bez meškania riešiť** a každej jeho obeti poskytnúť okamžitú pomoc. Sú povinní ihneď túto skutočnosť oznámiť triednemu učiteľovi agresora a obeť, prípadne vedeniu školy – zástupcom riaditeľa, riaditeľovi.

Čl. 6

Opatrenia na riešenie šikanovania

- (1) Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä:
  - a) odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť,
  - b) zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom,
  - c) zaistenie bezpečia obeť,
  - d) zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní pre osoby uvedené v článku 3 ods. 2.
- (2) Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä:
  - a) odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra,
  - b) preloženie agresora do inej triedy, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie,
  - c) uloženie opatrenia vo výchove podľa § 58 ods. 2 a 3 zákona.
- (3) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi deťmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeť bezodkladne poskytnúť pomoc.

Čl. 7

Účastníci prevencie šikanovania

- (1) V rámci účinnej prevencie šikanovania je dôležité:
  - a) zabezpečiť spoluprácu rodičov, detí a zamestnancov školy,
  - b) dôsledne vykonávať dozor zo strany pedagogických zamestnancov počas celého pobytu detí v materskej škole a na elokovaných pracoviskách,
  - c) informovanosť všetkých zainteresovaných (pedagogických zamestnancov, rodičov, detí) o postupe pri odhalení agresívneho správania sa detí (motivovanou formou),
  - d) spolupracovať s odborníkmi CPaP Myjava,
  - e) zabezpečiť vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania a agresívneho správania.

Konkrétne:

- a) vedenie školy – dohliada
- b) na realizáciu celoškolskej stratégie proti šikanovaniu,
- c) triedny učiteľ – buduje triedny kolektív na báze vzájomnej dôvery medzi ním, deťmi a rodičmi,
- d) ostatní pedagogickí zamestnanci – aktívne sa podieľajú na nesúhlasnom postoji voči prejavom šikanovania,
- e) deti – si všímajú a reagujú na správanie sa v rámci triednych kolektívov,
- f) rodičia – sledujú správanie svojich detí a spolupracujú s učiteľmi,
- g) všetci zainteresovaní – spolupracujú s poradnými organmi – CPaP a pod.

Čl. 8

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami detí, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu

- (1) Pri podozrení na šikanovanie dieťaťa spolupracujú riaditeľ školy, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obeť a s rodinou agresora.
- (2) Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obeť, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií.
- (3) O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy (triedna učiteľka) vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb (v zmysle Smernice č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 9

Všeobecné a záverečné ustanovenia

1. Úlohou vedenia školy, všetkých pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy **je vytvoriť pozitívnu klímu v škole**, aby sa predchádzalo prejavom antisociálneho správania jednotlivcov alebo skupín detí.
2. Táto smernica je v súlade s pravidlami správania a konania detí.
3. S touto smernicou sú povinní oboznámiť sa všetci triedni učitelia a túto skutočnosť zaradiť do niektorej s aktivít, veke primeranou formou.
4. S touto smernicou boli oboznámení všetci pedagogickí zamestnanci školy na zasadnutí pedagogickej rady, čo potvrdili svojím podpisom na prezenčnej listine.
5. Vedenie školy zabezpečí vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania najmä triednych a novoprijatých pedagogických zamestnancov.
6. S touto smernicou sa oboznámia rodičia, resp. zákonní zástupcovia dieťaťa na rodičovských schôdkach jednotlivých tried.
7. Táto smernica bude zverejnená na informačnej tabuli školy (rodičov, pre pedagogických a nepedagogických zamestnancov školy a triednych učiteľov) ako aj na internetovej stránke školy.
8. Smernica nadobúda účinnosť dňom 1. mája 2024 a platí na dobu neurčitú.

Čl. 10

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa Metodické usmernenie č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 11

Účinnosť

Táto smernica nadobúda účinnosť 1. mája 2024.

V Myjave: 22.04.2024

.....
Ľubica Kozárová, riaditeľka,
Materská škola, Bradáčova 773/30,
907 01 Myjava